

Privacy Flash

březen 2019

Vážení klienti a obchodní partneři,

dlouho očekávaný návrh **zákona o zpracování osobních údajů** je sice stále ještě jen návrhem, nicméně po lednovém projednání Senátem je nyní jisté, že Poslanecká sněmovna může vybírat už jen ze dvou verzí, které si tak můžeme blíže představit a popsat potenciální hlavní dopady do české aplikační praxe v oblasti ochrany osobních údajů.

V závěru se taktéž krátce zamyslíme nad **dopady brexitu**, který, jak se zdá, se nezadržitelně blíží, a to v možná jeho ne zcela ideální variantě.

A pokud si čekání na brexit budete chtít zpříjemnit odbornějším zážitkem, rádi Vás uvítáme na našem specializovaném semináři určeném zejména interním compliance specialistům a nominovaným pověřencům pro ochranu osobních údajů.

Adaptační zákon

HISTORIE NÁVRHU

Návrh zákona o zpracování osobních údajů („Návrh“) připravilo Ministerstvo vnitra ČR ve spolupráci s Úřadem pro ochranu osobních údajů a vláda jej začátkem loňského roku předložila Poslanecké sněmovně. Návrh schválený Poslaneckou sněmovnou v prosinci 2018 byl Senátu postoupen v druhém lednovém týdnu letošního roku a Senátu tak začala běžet třicetidenní lhůta k projednání Návrhu. Nicméně boj o finální podobu nekončí, jelikož 31. 1. 2019 vrátil Senát Návrh zpět Poslanecké sněmovně k projednání se svými pozměňovacími návrhy – dle programu 27. schůze Poslanecké sněmovny přijde Návrh na řadu nejspíše 12. března.

Česká republika, která je stejně jako všechny ostatní členské státy EU vázána právními předpisy společenství, je povinna sekundární unijní akty reflektovat ve svém vnitrostátním právu. Přijetí Návrhu je proto nezbytné zejména z důvodu (i) adaptace obecného nařízení o ochraně osobních údajů (Nařízení (EU) 2016/679) („**Obecné nařízení**“ nebo „**GDPR**“), které vstoupilo v účinnost 25. května 2018 a ii) transpozice směrnice 2016/680, která upravuje zpracování osobních údajů v souvislosti s vyšetřováním trestných činů a zajišťováním veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti („**Směrnice**“). Návrh by tak měl zejména vytvořit předpoklady pro bezproblémovou aplikaci Obecného nařízení a zajistit slučitelnost právního řádu České

republiky s právem EU. V případě neprovedení adaptace vnitrostátního právního řádu na požadavky Obecného nařízení a transpozice Směrnice může být České republice uložena finanční sankce z důvodu nesplnění závazků plynoucích z členství v Evropské unii. Původní představa, že by byl Návrh přijat a nabyl účinnosti stejně jako Obecné nařízení, se neuskutečnila, a je tak stále nejisté, kdy bude adaptační a transpoziční úprava přijata.

CÍLE A OBSAH NÁVRHU

Obecné nařízení je sice ze své povahy přímo aplikovatelné, ukládá však členským státům povinnost upravit některé oblasti vnitrostátním předpisem. Členským státům je tedy dán určitý omezený prostor pro stanovení vlastních pravidel zpracování osobních údajů. Bez této adaptace může být ohrožena schopnost jeho použití jak subjekty soukromého sektoru, tak i orgány veřejné správy. Přestože hlavním cílem Návrhu je transpozice Směrnice, Návrh doplňuje Obecné nařízení, a to zejména (i) ustanovením nezávislého dozorového orgánu a zajištěním jeho činnosti, (ii) doplněním některých sankcí za porušení Obecného nařízení a (iii) nepřímým vyvážením ochrany osobních údajů a práva na svobodu projevu.

Návrh vyvolal rozsáhlou diskusi již v Poslanecké sněmovně, přičemž poslanci projednali desítky pozměňovacích návrhů.

Návrh obsahuje řadu výjimek z Obecného nařízení, a to např. pro zpracování údajů novinářskou obcí. Návrh zde

například umožňuje i zpracování tzv. zvláštních kategorií osobních údajů (tj. takových, které vypovídají o rasovém nebo etnickém původu, politických názorech, náboženském nebo filosofickém přesvědčení atd.) i údajů týkajících se rozhodnutí v trestních věcech a trestných činů, je-li takové zpracování nezbytné k dosažení oprávněného cíle a oprávněný zájem na zpracování převažuje nad oprávněnými zájmy subjektu údajů. Pro zpracování údajů novinářskou obcí stanovuje Návrh také výjimky spočívající v plnění informační povinnosti či práva na přístup.

Návrh dále využívá možnosti stanovené Obecným nařízením a umožňuje další zpracování bez přezkoumávání slčitelnosti účelů původního a následného zpracování, jedná-li se o zvláště významné zpracování ve veřejném zájmu, což v jiných případech, s výjimkou zpracování pro vědecké, historické, výzkumné, statistické a archivační účely, Obecné nařízení vyžaduje. Současně některá taková zpracování Návrh přímo vyjmenovává, jedná se např. o zpracování za účelem zajištění nezávislosti soudů a soudců nebo zpracování v souvislosti s dohledovými, kontrolními nebo regulačními funkcemi spojenými s výkonem veřejné moci.

V případech, kdy právní předpis ukládá povinnost zpracovávat údaje (např. zpracování osobních údajů zaměstnanců pro účely sociálního pojištění), nemusí správce provádět posouzení vlivu na ochranu osobních údajů. Tato výjimka se vztahuje i na zákonné povinnosti stanovené před účinností Obecného nařízení, jelikož se vychází z předpokladu, že takové posouzení je/bylo součástí legislativního procesu.

Z hlediska vymáhání pravidel ochrany osobních údajů přináší Návrh oproti GDPR snížení pokut pro určité skupiny osob. Snížení pokuty na 5 tis. Kč se tak dotkne obce, která nevykonává přenesenou působnost v rozsahu obecního úřadu obce s rozšířenou působností, dobrovolného svazku takových obcí, příspěvkové organizace takové obce nebo právnické osoby vykonávající činnost školy nebo školského zařízení zřizovaných obcí („obce“). Ostatním orgánům veřejné moci je dle Návrhu možné uložit pokutu nejvýše do 10 mil. Kč. Třetí kategorií osob, se kterou Návrh počítá a pro kterou zavádí nižší pokuty, jsou osoby, které poruší zákonem (např. trestní řád) uložený zákaz zveřejnění

osobních údajů. „Nejohroženější“ skupinou v této kategorii by tak mohla být především média – Návrh zde v podstatě pouze přebírá dosavadní úpravu dotýkající se trestního řádu a zákona o ochraně osobních údajů známou jako tzv. „náhubkový zákon“ zavedenou v roce 2009, včetně až pětimilionové pokuty.

Vyjma výše zmíněných omezení v právech subjektů Návrh dále omezuje právo podat námitku v případech, kdy by podání námítky mohlo účinně mařit zpracování údajů, zejména pro zpravodajské nebo investigativní účely. Námitka musí být v těchto případech dostatečně konkrétní a převaha osobního zájmu musí být alespoň osvědčena (obdobně, jak je tomu dnes například u návrhu na vydání předběžného opatření). Absence takového ustanovení, tj. pouhá aplikace Obecného nařízení, by v tomto důsledku mohla u některých případů vést ke znemožnění výkonu svobody tisku. Dalším omezením práv subjektů údajů je výjimka spočívající v plnění informační povinnosti vůči subjektům, které je prováděno za účelem plnění povinnosti správce nebo jeho úkolu ve veřejném zájmu, nebo pro zpracování při výkonu jeho pravomoci, kdy v takovém případě postačuje splnit informační povinnost vůči subjektům údajů uveřejněním informací na webových stránkách.

Návrh taktéž upravuje věkovou hranici dítěte pro souhlas se zpracováním osobních údajů pro účely marketingu. Věk, od kterého není třeba souhlasu zákonného zástupce, je stanoven na patnáctý rok věku. Oproti GDPR, které umožňovalo členským státům EU vybrat si věkovou hranici mezi 13. až 16. rokem, se Úřad pro ochranu osobních údajů („ÚOOÚ“) přiklonil k vyšší věkové hranici. Stanovená věková hranice má zejména za cíl sladění hranice rozumové vyspělosti u nabídky služeb informační společnosti s občanským zákoníkem a s trestním zákoníkem. Automaticky však nelze předpokládat, že uvedenou věkovou hranici bude dozorový úřad vnímat jako hranici pro jakákoliv jiná zpracování osobních údajů dítěte. Při zpracování údajů této citlivé kategorie osob bude vždy záležet na účelu zpracování, pro který budou údaje dítěte vyžadovány, a v neposlední řadě také na rozumové vyspělosti tohoto dítěte.

Co se týče ustanovení dozorového orgánu a změn promítnutých v Návrhu, ÚOOÚ bude mít jako doposud působnost podle všech obecných předpisů, s výjimkou zpravodajských služeb a v určitých případech s výjimkou justičních orgánů. Návrh nově předpokládá předsedu ÚOOÚ a dva místopředsedy, a to namísto (nezávislých) inspektorů. Návrh rozšiřuje působnost ÚOOÚ o oblast práva na informace (podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím), kterou by měl ÚOOÚ vykonávat od 1. 1. 2020 – soustředila by se tak u něj agenda přezkumných řízení, resp. opatření proti nečinnosti, není-li možné se u nadřízeného správního orgánu domoci nápravy.

DŮVODY VRÁCENÍ NÁVRHU POSLANECKÉ SNĚMOVNĚ

Obavy, které se šířily v kuloárech, se naplnily. Senát s Návrhem nesouhlasil a koncem ledna 2019 jej vrátil se svými pozměňovacími návrhy Poslanecké sněmovně. Změny lze shrnout do tří oblastí.

První oblast navrhovaných změn se dotýká ÚOOÚ, kdy Senát navrhuje vypustit působnost ÚOOÚ v oblasti práva na informace. Senát se tak neztotožňuje s názorem ÚOOÚ, že by měl převzít „stošestkovou“ agendu (právo na přístup k informacím). V případě nově předpokládaných funkcí dvou místopředsedů ÚOOÚ Senát dále navrhuje, aby nebyli do funkce na návrh předsedy ÚOOÚ jmenováni, ale voleni Senátem.

Druhou oblastí, kterou Senát navrhuje upravit, je oblast přístupu ÚOOÚ k informacím. V části Návrhu, kdy je ÚOOÚ oprávněn seznamovat se s informacemi chráněnými mlčenlivostí za přísnějších pravidel, jedná-li se o informace chráněné zákonem o advokacii, rozšiřuje Senát okruh takto chráněných informací. Nově by se ÚOOÚ mohl s informacemi chráněnými povinností mlčenlivosti dle zákona o daňovém poradenství a Komoře daňových poradců ČR seznamovat pouze za přítomnosti a se souhlasem zástupce Komory daňových poradců.

Třetí oblastí, kterou Senát navrhuje upravit, je oblast správního trestání. Senát navrhuje vypustit pokutu obcím nejen za porušení zákazu zveřejnění osobních údajů stanovených jiným právním předpisem, ale také za jakékoliv jiné porušení GDPR. Pozměňovací návrh, kterým Senát navrhuje upustit od uložení správního trestu, se má vztahovat také na orgány veřejné moci a veřejné subjekty.

Z přehledu hlavních změn Návrhu je především zřejmé, že pro běžné správce (s výjimkou žurnalistů, jimž potřebné uzákoněné výjimky uleví od hrozby GDPR) adaptační zákon nepřinese zásadní změnu oproti dnešnímu stavu. Zákonem zakotvená pozice ÚOOÚ ve vztahu k Obecnému nařízení ovšem odstraní poslední bariéru, kterou dnes praxe vnímala při výkonu dozorových oprávnění ÚOOÚ – taktické posečkání s jakýmkoliv pokutami podle nové právní úpravy. V brzké době tak lze očekávat důraznější vymáhání nových pravidel a možná ztrátu nálepky příživitého úřadu ve srovnání s ostatními dozorovými úřady v jiných členských státech Evropské unie.

Brexit za rohem

Jde o událost patrně srovnatelnou se zatměním Slunce – na našem území se vyskytne jedenkrát za mnoho let, viditelná je po celém kontinentu, nicméně co konkrétně

spatříme, záleží na nevyzpytatelném počasí, a to tu mluvíme o tom anglickém. Pojďme se ale na brexit podívat možná z té nudnější stránky – z pohledu dopadů na zpracování osobních údajů.

Dne 14. listopadu 2018 dokončili vyjednavací Velké Británie a EU návrh dohody o vystoupení, kterou 25. listopadu schválila Evropská Rada, avšak na druhé straně nutný souhlas britského parlamentu stále chybí. Reálně tak hrozí, že 30. března nastane tzv. tvrdý brexit, tedy ukončení členství Velké Británie v EU bez toho, že by vzájemná dohoda upravila alespoň přechodně mnoho záležitostí souvisejících s dosavadní integrací britského hospodářství do jednotného ekonomického prostoru Evropské unie.

Základním přínosem dohody o vystoupení mělo být především přechodné období v délce 21 měsíců, po které by právo EU nadále platilo i ve Velké Británii. Z pohledu ochrany osobních údajů a důležitého principu, že svoboda pohybu osobních údajů je bez dalšího zaručena po celé EU, by se tak tento rok nestalo nic zvláštního a teprve 1. ledna 2021 by GDPR přestalo platit pro britské správce a zpracovatele. To měla být dostatečná doba k tomu, aby Evropská komise pečlivě vyhodnotila, že Velká Británie de facto i bez aplikace GDPR naplňuje požadavky na ochranu osobních údajů a záruky pro subjekty údajů a ve smyslu čl. 45 GDPR rozhodla o tom, že evropští „vývozci“ osobních údajů nemusí přijímat žádná zvláštní opatření, protože britští „dovozci“ podléhají adekvátnímu právnímu řádu. Všichni očekávají, že toto rozhodnutí by Evropská komise měla vydat snadno, neboť i přes přípravy na brexit přijal britský parlament jako jeden z prvních v EU implementační zákon o ochraně osobních údajů, který téměř převzal regulaci z GDPR; a není třeba ani připomínat, že britský dozorový úřad ICO je jeden z neaktivnějších v celé Unii. Ovšem pořád se jedná o formální proces, který nelze uspěchat, a proto by se 21 měsíců navíc určitě hodilo.

A co se může stát v případě tvrdého brexitu? Situace by byla velmi podobná roku 2015, v němž Soudní dvůr EU zrušil právní rámec pro předávání osobních údajů do USA (tzv. Safe Harbour), kdy se ze dne na den dostaly mnohé podniky vyměňující si osobní údaje přes Atlantik do nezákonné situace. Od 30. března by totiž Velká Británie byla z pohledu GDPR považována za tzv. třetí zemi a každý vývozce osobních údajů musí subjektům údajů zaručit ekvivalentní standard ochrany osobních údajů jedním z dodatečných opatření předvídaných v článcích 46–49 GDPR, pokud tento standard není již osvědčen výše zmíněným rozhodnutím Evropské komise. Krizový zákon navržený českou vládou pro případ tvrdého brexitu tuto oblast neřeší.

A jak se tedy jako správce osobních údajů připravit? Ačkoliv konkrétní vývoj nám může přinést možná i takové eventuality, které nikdo nečekal, máme pro Vás na výběr dvě strategie.

STRATEGIE PRVNÍ – RISK JE ZISK

Pokud si pamatujete situaci kolem Safe Harbour, tak asi nejzásadnější bylo zjištění, že se vlastně nic až tak zásadního neděje. Některé dozorové úřady začaly vehementně upozorňovat na nutnost dodatečných opatření (společnosti ve velkém uzavíraly tzv. standardní smluvní doložky) a také tuto povinnost kontrolovaly, nicméně český úřad zůstal jen u těch upozornění. A všichni tak nějak doufali, že Evropská komise co nejdříve s USA vyjedná nový právní rámec, který později vstoupil do povědomí jako Privacy Shield. Nenaplnily se ani obavy, že se jednotlivci budou domáhat např. náhrady škody, pokud správci v mezidobí i nadále vyváželi osobní údaje do USA těm společnostem, které byly certifikované v Safe Harbour a teprve téměř o rok později se mohly recertifikovat pod Privacy Shield.

Pokud budeme doufat v podobný scénář u brexitu, tj. že než zakročí dozorové úřady, bude připraveno rozhodnutí Evropské komise a Velká Británie, ačkoliv již jako třetí země, bude prohlášena za tzv. bezpečnou zemi z pohledu ochrany osobních údajů. Aneb vše bude fungovat i nadále.

A protože jsme optimisté, dáváme tomuto vývoji 50% šanci.

STRATEGIE DRUHÁ – OPATRNOST NADE VŠE

Na rozdíl od roku 2015 a tehdejší politické vůli nenarušit ekonomickou spolupráci s USA však dle našeho názoru nelze sázet na obdobný sentiment vůči zemi utíkající z Evropské unie. Ostatně samotné GDPR hrozí mnohonásobně vyššími pokutami a dozorovým orgánům dává do ruky relativně silný nástroj, jak vynucovat pravidla, která

se alespoň formálně jedna země rozhodla přestat dodržovat (připomeňme, že Evropská komise, ač se spíše očekává pozitivní výsledek, zatím nerozhodla, že Velká Británie hodlá pokračovat v dodržování pravidel vyžadovaných GDPR). Nelze podceňovat ani sílící zájmové skupiny jako např. NYOB pana Schremse, který de facto stojí za stížností, jež vedla k uložení nedávné bezprecedentní pokuty ve výši 50 mil. eur společnosti Google ze strany francouzského dozorového úřadu CNIL.

Pokud tato rizika nehodláte podstupovat, je třeba co nejdříve přijmout vhodná opatření k legitimizaci přenosu dat do Velké Británie jakožto třetí země stojící mimo EU – jako nejvhodnější nástroj nevyžadující žádné schválení ze strany dozorového úřadu se nabízejí Standardní smluvní doložky ve smyslu čl. 46 odst. 2 písm. c) GDPR, tedy k dnešnímu dni doložky schválené ještě před GDPR a správci zejména v rámci globálních korporací velice často používané. Z praktického pohledu je tak potřeba mít k 30. březnu podepsanou smlouvu ve formě zmíněných standardních smluvních doložek mezi zdejší entitou a britskou společností, které data předáváte anebo která pro Vás osobní údaje jakkoliv zpracovává. Pouze si předtím ověřte, zda už ve společnosti nemáte implementován jiný nástroj, např. BCR upravující obvykle kolování dat uvnitř koncernů.

A protože jsme právníci, odhadujeme 50% šanci, že tímto krokem neuděláte nic zbytečného a zajistíte svou společnost před výše popsány riziky. Ve svém čerstvém materiálu ([‘Implications for Business and Trade of a no Deal Exit on 29 March 2019’](#)) z 26. února to vidí obdobně i britská vláda.

GDPR po sto šesté aneb „jak na DPO“

Advokátní kancelář HAVEL & PARTNERS ve spolupráci s Akademií HAVEL & PARTNERS a společností FairData Professionals pro Vás připravily seminář určený obzvláště pro interní compliance specialisty a nominované pověřence, s jejichž starostmi se setkáváme v naší poradenské praxi. Zvolili jsme proto následující, dle našeho názoru aktuální témata:

- jak zajistit, aby v době po implementaci GDPR její výsledky neupadly v zapomnění a organizace i nadále rozvíjela investované prostředky
- vybrané problémy GDPR zaměřené na působení pověřence pro ochranu osobních údajů (DPO) uvnitř organizace – praktické příklady z činnosti DPO, jak si zorganizovat jednotlivé aktivity v průběhu roku
- minimální objem činností pro naplnění smysluplnosti DPO
- koordinace s globálním/skupinovým DPO
- obvyklá dokumentace, zajištění awareness
- odpovědnost organizace a odpovědnost DPO
- pojištění odpovědnosti pro zaměstnance
- certifikace DPO (význam, závaznost)
- novinky ze zahraničí a ÚOOÚ

Pokud Vás výše uvedená témata zaujala, přihlaste se prosím na seminář konaný v pátek 15. března 2019 na stránkách Akademie HAVEL & PARTNERS; budeme se těšit na setkání s Vámi a o přestávkách doprovázených jako vždy skvělým cateringem se můžeme pobavit třeba i o tom brexitu.

Autoři:

Robert Nešpůrek | Partner | robert.nespurek@havelpartners.cz
Richard Otevřel | Counsel | richard.otevrel@havelpartners.cz

Nejúspěšnější kancelář v ČR a na Slovensku dle počtu nominací a titulů dosavadních ročníků soutěže

Právnícká firma roku v České republice (2011–2012, 2014–2018)

Nejlepší právnícká firma roku v České republice (2017, 2018)

1. místo v celkovém počtu realizovaných fúzí a akvizic v České republice (2009–2017)

Nejlepší právnícká firma pro fúze a akvizice v ČR a na Slovensku (2016)

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Náš tým

200 právníků | 400 spolupracovníků

Naši klienti

1 250 klientů | 70 největších světových společností z Fortune 500
50 společností z Czech Top 100 | 7 společností z Czech Top 10

Mezinárodní dosah

Právní poradenství
ve více než **80** zemích světa
ve **12** světových jazycích
až **70%** případů zahrnuje mezinárodní prvek

www.havelpartners.cz

PRAHA

Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Česká republika
Tel.: +420 255 000 111

BRNO

Titanium Business Complex
Nové sady 996/25
602 00 Brno
Česká republika
Tel.: +420 545 423 420

OSTRAVA

Poděbradova 2738/16
702 00 Ostrava
Česká republika
Tel.: +420 596 110 300

BRATISLAVA

Centrum Zuckermandel
Žižkova 7803/9
811 02 Bratislava
Slovenská republika
Tel.: +421 232 113 900